

ASSERET HADIBROT: THE MOST IMPORTANT PART OF THE TORAH?

(1) תלמוד בבלי מסכת מכות דף כג עמוד ב

דרש רבי שמלאי: שש מאות ושלש עשרה מצות נאמרו לו למשה, שלש מאות וששים וחמש לאוין כמנין ימות החמה, ומאתים וארבעים ושמונה עשה כנגד איבריו של אדם. אמר רב המנונא: מאי קרא? +דברים ל"ג+ תורה צוה לנו משה מורשה, תורה בגימטריא שית מאה וחד סרי הוי, אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום.

(2) דברים פרק ד

(ט) רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם ללבניך ולבני בניך: (י) יום אשר עמדת לפני יקוק אלהיך בחרב באמר יקוק אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר למדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם למדון:

(3) השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם שכחת הלאוין

המצוה השני' שנמנענו שלא נשכח מעמד הר סיני ולא נסיר אותו מדעתנו אבל יהיו עינינו ולבנו שם כל הימים... והכונה בזה גדולה מאד. שאם היו דברי תורה באים אצלנו מפי הנביא עליו השלום בלבד אף על פי שנתאמת אצלנו ענין נבואתו באותות ומופתים אם יקום בקרבנו נביא או חולם חלום בזמן מן הזמנים ויצונו בשום הפך מן התורה ונתן אלינו אות או מופת... יכנס בלבנו ספק על זה, אבל כשהגיענו ביאור התורה מפי הגבורה לאזנינו ועינינו רואות אין שם אמצעי נכחיש כל חולק וכל מספק...

(4) משנה מסכת תמיד פרק ה משנה א

אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת והן ברכו קראו עשרת הדברים שמע והיה אם שמוע ויאמר ברכו את העם שלש ברכות אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים ובשבת מוסיפין ברכה אחת למשמר היוצא: **פירוש המשנה לרמב"ם** והטעם שקוראים עשרת הדברים בכל יום מפני שהן יסוד הצווי ותחלתו.

(5) תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק א דף ג טור ג/ה"ה

דרב מתנה ורבי שמואל בר נחמן אמר תרויהון אמרין בדין הוה שיהו קורין עשרת הדיברות בכל יום ומפני מה אין קורין אותן מפני טענת המינין שלא יהו אומי' אלו לבדם ניתנו לו למשה בסיני

(6) שולחן ערוך אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבקר סימן א

הגה: ודוקא ביחיד מותר לומר עשרת הדברות בכל יום, אבל אסור לאומרם בצבור

(7) שמות פרק יט פסוק יז

ויצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתנצבו בתחתית הקר:

(8) שו"ת הרמב"ם סימן רסג

וכך היה ראוי לעשות, (ר"ל) בכל מקום, שמנהגם לעמוד, צריך למנעם, בגלל מה שמגיע בזה מן ההפסד באמונה (ומה שמדמים), שיש בתורה מדרגות ומקצתה מעולה ממקצתה, וזה רע עד מאד. ומן הראוי לסתום כל הפתחים, שמביאים לזאת האמונה הרעה.

(9) חזקוני שמות פרק כ פסוק יג

יש ברוב הדברות שתי נגינות ללמד שבעצרת שהיא דוגמא מתן תורה, ומתרגמינן הדברות קורין כל דברת לא יהיה לך וכל דברת זכור בנגינות הגדולות לעשות כל אחת מהן פסוק אחד שכל אחד מהן דברה אחת לעצמה. ודברות לא תנאף לא תגנוב לא תענה קורין בנגינות הקטנות לעשות ד' פסוקים שהם ד' דברות. אבל בחודש שבט כשקורין בפרשת יתרו כשאר שבתות השנה קורין לא יהיה לך וזכור בנגינות הקטנות לעשות מכל אחת מהן ד' פסוקים, ודברות לא תנאף לא תגנוב לא תענה קורין בנגינות הגדולות לעשותן פסוק אחד לפי שלא מצינו בכל המקרא פסוק משתי תיבות חוץ מאלו ובשבועות דוקא כמו שפ"י למעלה.

(10) רמב"ן שמות פרק יט פסוק ט

והנכון בעיני שאמר, אני בא אליך בעב הענן, שתגש אתה אל הערפל בעבור ישמע העם דברי, ויהיו הם עצמם נביאים בדברי, לא שיאמינו מפי אחרים...

(11) רמב"ן שמות פרק כ פסוק ו

בודאי שכל עשרת הדברות שמעו כל ישראל מפי אלהים כפשוטו של כתוב, אבל בשני הדברות הראשונות היו שומעים הדבור ומבינים אותו ממנו כאשר יבין אותם משה, ועל כן ידבר עמהם כאשר ידבר האדון אל עבדו, כמו שהזכרתי. ומכאן ואילך בשאר הדברות ישמעו קול הדבור ולא יבינו אותו, ויצטרך משה לתרגם להם כל דבור ודבור עד שיבינו אותו ממש. ... והכונה היתה בזה כדי שיהיו כלם נביאים באמונת ה' ובאיסור ע"ז, כאשר פירשתי (שם ט), לפי שהם העיקר לכל התורה והמצוות, כמו שאמר הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים (דברים ד י). אבל בשאר הדברות יקבלו מפי משה ביאורן עם שמיעתם קול הדברים, ובשאר המצוות יאמינו במשה בכל:

(12) ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה א

המצוה הראשונה היא הצווי אשר צונו להאמין האלוהות והוא שנאמין שיש שם עלה וסבה הוא פועל לכל הנמצאות והוא אמרו ית' אנכי י"י אלהיך.

(13) השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם מצות עשה א

ועם כל זה ראיתי לבעל ההלכות שלא ימנה אותה מצוה בכלל תרי"ג. ובדבור לא יהיה לך מניעות רבות לא יהיה לך לא תעשה לא תשתחוה להם ולא תעבדם. ... והנראה מדעתו שלבעל ההלכות שאין מנין תרי"ג מצוות אלא גזירותיו יתע' שגזר עלינו לעשות או מנענו שלא נעשה אבל האמונה במציאותו יתע' שהודיע אותה אלינו באותות ובמופתים ובגילוי השכינה לעינינו הוא העיקר והשורש שממנו נולדו המצוות לא ימנה בחשבון. ...